

Jätelaki-HE ja asetusvalmistelu

Riitta Levinen
Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Hallituksen esitys jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi [HE 40/2021 vp](#)

- Annettiin eduskunnalle 25.3.2021; lähetekeskustelu 7.4
- Valiokuntakäsittelyt (ympäristö-, talous-, hallinto- ja perustuslakivaliokunnat) alkaneet/alkamassa;
- Tavoitteena lakien hyväksyminen juhannukseen mennessä ja lait voimaan 1.7.2021
- Muutetaan jätelakia, ympäristönsuojelulakia, kemikaalilakia, rikoslakia ja elintarvikelakia; jätelaissa muutoksia noin 70 pykälään
- Lisää muutoksia jätelakiin tulossa ns. SUP-HE:n yhteydessä:
  - SUP-tuottajavastuusäännökset
  - jätehuoltorekisterivaatimusten uudistaminen (ulkomaisten kuljettajien hyväksyntä, hyväksymisedellytysten muuttaminen, julkinen tietopalvelu)
  - sähköisen siirtoasiakirjarekisterin käyttöön ottaminen ja siirtoasiakirjan tietojen toimittaminen sähköisesti siirtoasiakirjarekisteriin.

Pääsisältö

- Kierrätystavoitteiden kiristyminen, jätteiden erilliskeräyksen (velvoiterajat) lisääntyminen, kierrätystä tai uudelleenkäyttöön valmistelua varten erilliskerätyn jätteen polton ja kaatopaikalle sijoittamisen kieltäminen, jne.
- Kunnan vastuulla olevien jätteiden kuljetus: erilliskerättävien jätteiden kuljetus keskitetään kunnalle
- Asumisessa syntyvien pakkausten jätehuollossa ja pakkausten tuottajavastuussa kuntien ja tuottajien yhteistoimintavelvollisuus: kunta kerää, tuottajat maksavat kunnalle keräyksestä
- Tuottajavastuujärjestelmiä koskevat lisävaatimukset: mm. omavalvonta ja mukautetut tuottajavastuumaksut, joilla ohjataan käyttämään ekologisempia pakkauksia
- SUP-direktiivin sisältämät tuotekiellot ja merkintävaatimukset
- Uusia kirjanpitoa ja raportointia koskevia velvoitteita (jäte- ja tuotetietojärjestelmä)
- Jätelain rangaistussäännös: syyksiluettavuuskynnyksen laskeminen (törkeä huolimattomuus tai tahallisuus → huolimattomuus tai tahallisuus)

Keskeiset muutokset lausuntokierroksen jälkeen

1. Kunnan vastuulla olevien kiinteiden jätteiden kuljetusjärjestelmää koskeva muutos rajattiin erilliskerättävään jätteeseen. Sekajätteen kuljetus säilyisi edelleen kaksoisjärjestelmässä.
2. Kunnan jätteenkuljetusurakoiden kilpailutusta koskevaa sääntelyä (36 §) tarkennettiin: Kunnan olisi tehtävä markkinakartoitus jätteenkuljetusten hankintoja suunnitellessaan sekä jaettava kuljetusurakat alueellisesti ja ajallisesti siten, että pk-yritykset voivat osallistua kilpailutuksiin ja saada urakoita.
3. Jätelain 41.3 §:n mukainen kiinteistön haltijan täydentävä keräys ulotettiin koskemaan pakkausjätteiden lisäksi myös biojätettä. Kunta järjestää erilliskeräyksen asuinkiinteistöille, jotka kuuluvat valtioneuvoston asetuksella tai kunnan jätehuoltomääräyksillä määriteltyjen velvoiterajojen piiriin. Muille asuinkiinteistöille yksityiset yritykset voisivat tarjota biojätteen ja pakkausjätteen erilliskeräyspalvelua markkinaehtoisesti.
4. Tuottajavastuujärjestelmissä niin sanotun yhden luukun periaatteen ehdottomuutta on pehmennettiin (65 §): tuottajayhteisöjen olisi ”tarpeellisin yhteistoimin edistettävä” tuottajien mahdollisuus hoitaa eri tuotteita koskevat tuottajavastuovelvoitteensa yhden toimijan kautta.
5. Eri velvoitteiden siirtymäaikoja täsmennettiin (esim. kuljetusjärjestelmä, 62 §:n säännös pakkausten tuottajayhteisön velvollisuudesta kattaa kaikki materiaalit, kirjanpitovelvoitteet)

Uudistettavat asetukset

Valtioneuvoston asetukset

- jätteistä
- kaatopaikoista
- pakkauksista ja pakkausjätteistä
- paristoista ja akuista
- romuajoneuvoista
- sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta
- renkaista
- keräyspaperista
- juomapakkausten palautusjärjestelmästä
- ympäristönsuojelusta
- SOVAsta
- PCB-jätteestä
- SUP-tuotteista (uusi)

Keskeiset säännökset

- Yhdyskunta- ja pakkausjätteen kierrätystavoitteet, rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistavoitteet
- Eri toimijoita koskevat erilliskeräysvelvoitteet
- Yksityiskohtaiset kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteet
- Tuottajavastuun vähimmäisvaatimukset
- Ks. yhteenveto keskeisistä muutoksista <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM003:00/2019>

Aikataulu

- Luonnokset lausunnoille keväällä/kesällä, mahdollisesti useammassa erässä
- voimaan syksyllä 2021

Jäteasetus uudistetaan kokonaisuutena

- Yhdyskuntajätteen erilliskeräysvelvoitteet
- Yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet ja niiden laskentaperiaatteet
- Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvoitteet ja hyödyntämistavoitteet
- Vähimmäisvaatimukset jätteen (biojäte, saostus- ja umpisäiliöliete ym.) omatoimisesta käsittelystä kiinteistöllä ja käsittelystä viranomaiselle annettavat tiedot
- Täsmennyksiä jätteen keräys- ja vastaanottopaikkoja koskeviin vaatimukseen (lajitteluohjeet, astioiden täyttymisen seuranta, jäteastioiden pesu)
- Eri toimijoiden kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudet
  - POP-jätteen erittely, yhdyskuntajätealkuperän tunnistus, kirjanpito elintarvikejätteestä, puhdistamolietteen käyttökohteet maanviljelyssä, käsitellyt öljyjätteet ja käsittelyssä syntyneet tuotteet öljytyypeittäin

Erilliskeräyksen velvoitteet

- Biojätteen erilliskeräys alkaisi kaikissa taajamien vähintään viiden huoneiston kiinteistöissä viimeistään heinäkuussa 2022 ja pienmetallijätteen ja pakkausjätteen erilliskeräys heinäkuussa 2023.
  - Vastaavan tasoiset vaatimukset muille kuin kotitalouksille heinäkuusta 2022.
- Biojätteen erilliskeräys laajenisi yli 10 000 asukkaan taajamissa kaikille kiinteistöille viimeistään heinäkuussa 2024.
- Tekstiilijätteen alueellinen vastaanotto alkaisi viimeistään vuonna 2023.
- Pakkausjätteen (ml. muovi) alueellisia vastaanottopaikkoja vähintään 1000 kpl ja terminaaleja vähintään 60 kpl.

Muut asetukset

Kaatopaikka-asetus

- Tavanomainen jäte → vaaraton jäte
- Hyödyntämiskelpoisen jätteen kaatopaikalle sijoittamista vältettävä mahdollisuuksien mukaan
- Jätteen esikäsittelyvaatimuksen täsmentäminen
- Orgaanisen jätteen kaatopaikkauskieltoa koskevien poikkeusten määräaikojen täsmentäminen (ominaisuuksien vuoksi 5 v; käsittelykapasiteetin puute 3 v)

Ympäristönsuojeluasetus

- Lupahakemuksen ja –päätöksen sisältövaatimusten täsmentäminen sivutuote- ja eow-päätösten perustelujen läpinäkyvyyden parantamiseksi ja seurannan helpottamiseksi
- Velvollisuus sisällyttää lupapäätökseen velvollisuus jätekirjanpidon vuosiyhteenvedon toimittamisesta valvontaviranomaiselle.

Muut asetukset

Tuottajavastuu

- Tuottajien maksuosuudet
- Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuus
- Seurantatietojen ilmoittaminen (muutoksia erityisesti pakkausjäteasetukseen)
- Omavalvonta ja ulkopuolisen tarkastajan pätevyysvaatimukset

Kiitos

Riitta Leinen

ympäristöneuvos 0295 250 162

riitta.levinen@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

